

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar

Swipe to change

Spaans

Nationale gespecialiseerde rechtbanken

Spanje

In artikel 117 van de Spaanse grondwet van 1978 wordt bepaald dat het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht de basis vormt van de organisatie en de werking van de rechtbanken. In de Spaanse rechtsorde is de gewone rechtspraak onderverdeeld in vijf rechtsgebieden: civiel recht, strafrecht, bestuursrecht, sociaal recht en militair recht. Er bestaat in Spanje geen buitengewoon rechtsgebied, maar wel zijn er binnen de genoemde rechtsgebieden gespecialiseerde rechtbanken in het leven geroepen voor bepaalde onderwerpen. Voorbeelden zijn de rechtbanken die zich toeleggen op zaken betreffende geweldpleging tegen vrouwen, handel, toezicht op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen en minderjarigen. Dit zijn gewone, maar in bepaalde onderwerpen gespecialiseerde rechtbanken.

Gespecialiseerde rechtbanken

De Organieke Wet op de rechterlijke macht ("Ley Orgánica del Poder Judicial") voorziet in de volgende gespecialiseerde rechtbanken:

HANDELSRECHTBANKEN

De Handelsrechtbanken ("Juzgados de lo Mercantil"), die operationeel zijn sinds 1 september 2004, zijn gespecialiseerde rechtbanken voor handelsgeschillen. Ze vallen onder het civiele recht.

TERRITORIALE JURISDICTIE

In de regel heeft elke provincie een of meer handelsrechtbanken, die jurisdictie hebben in de hele provincie en waarvan de zetel zich in de provinciehoofdstad bevindt.

Ook kunnen handelsrechtbanken worden gevestigd in andere plaatsen dan de provinciehoofdstad wanneer dit raadzaam is gelet op de behoeften van de bevolking, het bestaan van industriële of handelskernen en de omvang van de economische bedrijvigheid, waarbij hun jurisdictie in elk afzonderlijk geval wordt afgebakend.

De jurisdictie van handelsrechtbanken kan zich uitstrekken over twee of meer provincies van dezelfde autonome gemeenschap.

BEVOEGDHEDEN

Handelsrechtbanken behandelen alle zaken die verband houden met **faillissementen**, op de wijze als bedoeld in de wet die deze rechtbanken reguleert.

De handelsrechtbanken behandelen ook alle zaken die onder het civiele recht vallen met betrekking tot, onder meer, eisen en vorderingen in verband met oneerlijke concurrentie, industrieel eigendom, intellectueel eigendom en reclame, evenals alle zaken op dit rechtsgebied die aanhangig worden gemaakt met een beroep op de wetgeving inzake vennootschappen en coöperaties.

Handelsrechtbanken zijn bevoegd om **buitenlandse vonnissen en andere buitenlandse gerechtelijke en arbitragebesluiten te erkennen en uit te voeren**

wanneer deze betrekking hebben op gebieden waarop de handelsrechtbanken bevoegd zijn, tenzij krachtens internationale verdragen en andere internationale regelgeving de bevoegdheid bij een andere rechtbank ligt.

RECHTSMIDDELEN

De provinciale rechtbanken ("Audiencias Provinciales") behandelen de beroepen die volgens de wet kunnen worden ingesteld tegen gerechtelijke besluiten in eerste instantie van de handelsrechtbanken, behalve in faillissementszaken waarin besluiten over arbeidsrechtelijke kwesties zijn genomen; een of meer van hun afdelingen dienen zich hiertoe te specialiseren, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 98 van de Organieke Wet op de rechterlijke macht ("Ley Orgánica del Poder Judicial").

Andere in de Organieke Wet op de rechterlijke macht genoemde rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld in de door deze Wet vastgestelde gevallen.

RECHTBANKEN INZAKE HET GEMEENSCHAPSRECHT

De rechtbanken inzake het Gemeenschapsrecht ("Juzgados de Marca Comunitaria") zijn de handelsrechtbanken van Alicante wanneer zij in eerste aanleg en bij uitsluiting uitspraak doen in procedures op grond van Verordening (EG) nr. 40/94 van de Raad van 20 december 1993 inzake het Gemeenschapsmerk en Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen.

Voor de uitoefening van deze bevoegdheid hebben genoemde rechtbanken jurisdictie in het gehele Spaanse grondgebied.

Ze vallen onder het civiele recht.

De gespecialiseerde afdeling of afdelingen van de provinciale rechtbank van Alicante behandelt of behandelen tevens, in tweede instantie en bij uitsluiting, alle beroepen die worden genoemd in artikel 101 van Verordening nr. 40/94 van de Raad van 20 december 1993 inzake het Gemeenschapsmerk en in Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen. Voor de uitoefening van deze bevoegdheid hebben zij jurisdictie in het gehele Spaanse grondgebied en alleen voor dit doel worden zij rechtbanken inzake het Gemeenschapsrecht genoemd.

rechtbanken voor het toezicht op DE TENUITVOERLEGGING VAN GEVANGENISSTRAFFEN:

De rechtbanken voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen ("Juzgados de Vigilancia Penitenciaria") hebben de rechtsbevoegdheid waarin is voorzien in de Algemene Wet op het gevangeniswezen ("Ley General Penitenciaria") met betrekking tot de uitvoering van vrijheidsstraffen en veiligheidsmaatregelen, de controle ten aanzien van de tuchtbevoegdheid van penitentiaire autoriteiten, de bescherming van de rechten en voorrechten van gedetineerden in penitentiaire en overige in de wet genoemde inrichtingen. Ze vallen onder het strafrecht.

TERRITORIALE JURISDICTIE

Elke provincie heeft, binnen de sfeer van het strafrecht, een of meer rechtbanken voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen.

De stad Madrid heeft een of meer centrale rechtbanken voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen ("Juzgados Centrales de Vigilancia Penitenciaria"), met jurisdictie in heel Spanje.

BEVOEGDHEDEN

De rechtbanken voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen hebben de rechtsbevoegdheid waarin is voorzien in de Algemene Wet op het gevangeniswezen met betrekking tot de uitvoering van vrijheidsstraffen en veiligheidsmaatregelen, de controle ten aanzien van de tuchtbevoegdheid van penitentiaire autoriteiten, de bescherming van de rechten en voorrechten van gedetineerden in penitentiaire en overige in de wet genoemde inrichtingen.

RECHTSMIDDELEN

De provinciale rechtbanken behandelen de beroepen die volgens de wet kunnen worden ingesteld tegen uitspraken van rechtbanken voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen in de desbetreffende provincie.

Andere in de Organieke Wet op de rechterlijke macht genoemde rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld in de door deze Wet vastgestelde gevallen.

JEUGDRECHTBANKEN

TERRITORIALE JURISDICTIE

Elke provincie heeft een of meer jeugdrechtbanken, die jurisdictie hebben in de hele provincie en waarvan de zetel zich in de provinciehoofdstad bevindt.

De stad Madrid heeft een of meer centrale jeugdrechtbanken ("Juzgados Centrales de Menores"), die zaken behandelen die krachtens de wetgeving inzake de strafrechtelijke aansprakelijkheid van minderjarigen aan hen zijn toegewezen, met jurisdictie in heel Spanje.

BEVOEGDHEDEN

De jeugdrechtbanken zijn bevoegd op het gebied van delicten en overtredingen gepleegd door personen tussen 14 en 18 jaar.

De kinderrechtbanken oefenen de functies uit waarmee de wet hen belast ten aanzien van minderjarigen die delicten en overtredingen hebben gepleegd, alsmede de overige functies met betrekking tot minderjarigen die de wet hun toewijst.

RECHTSMIDDELEN

De provinciale rechtbanken behandelen de beroepen die volgens de wet kunnen worden ingesteld tegen uitspraken van de jeugdrechtbanken in de desbetreffende provincie.

Andere in de Organieke Wet op de rechterlijke macht genoemde rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld in de door deze Wet vastgestelde gevallen.

rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen

TERRITORIALE JURISDICTIE

Elk arrondissement heeft een of meer rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen ("Juzgados de Violencia sobre la Mujer"), die jurisdictie hebben in het hele arrondissement en waarvan de zetel zich in de hoofdgemeente van het arrondissement bevindt. Ze ontleen hun naam aan de gemeente waarin ze hun zetel hebben.

In de arrondissementen met maar één rechtbank van eerste aanleg en instructie ("Juzgado de Primera Instancia e Instrucción") behandelt deze de zaken die onder de bevoegdheid van de rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen vallen.

De rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen vallen onder het strafrecht.

BEVOEGDHEDEN

De rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen behandelen in het kader van het strafrecht, in alle gevallen in overeenstemming met de in het wetboek van strafvordering ("Ley de Enjuiciamiento Criminal") omschreven procedures en beroepsmiddelen, onder meer de volgende zaken:

Het gerechtelijk vooronderzoek in strafprocessen vanwege delicten die worden genoemd in de titels van het wetboek van strafrecht ("Código Penal") die betrekking hebben op moord, abortus, het toebrengen van letsel, het toebrengen van letsel aan een foetus, delicten tegen de vrijheid, delicten tegen de geestelijke integriteit, seksuele delicten en andere delicten die zijn gepleegd met gebruikmaking van geweld of intimidatie, mits deze zijn gepleegd tegen iemand die de echtgenote van de pleger is of is geweest, of tegen een vrouw die een soortgelijke affectieve relatie met de pleger heeft of heeft gehad, ook al leven ze niet samen of hebben ze niet samengeleefd, alsmede alle delicten die zijn gepleegd tegen nakomelingen van de pleger zelf of van zijn echtgenote of partner, of tegen minderjarigen of handelingsonbekwamen die met hem samenleven of onderworpen zijn aan de ouderlijke macht, de voogdij of de curatele van de echtgenote of partner, of door laatstgenoemden officieel of de facto als pleegkind zijn aangenomen, wanneer er ook seksegerelateerd geweld is gepleegd.

Het gerechtelijk vooronderzoek in strafprocessen vanwege delicten tegen de rechten en plichten binnen het gezin wanneer het slachtoffer een van de in het vorige punt genoemde personen is.

De verordening van passende beschermingsmaatregelen ten behoeve van de slachtoffers, onverminderd de bevoegdheden van de politierechter.

De rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen behandelen in het kader van het civiel recht, in alle gevallen in overeenstemming met de in het wetboek van burgerlijke rechtsvordering ("Ley de Enjuiciamiento Civil") omschreven procedures en beroepsmiddelen, onder meer de volgende zaken:

Zaken die betrekking hebben op afstamming, moederschap en vaderschap.

Zaken die betrekking hebben op de nietigverklaring van huwelijken, scheiding van tafel en bed en echtscheiding.

Zaken die betrekking hebben op ouder-kindrelaties.

Zaken die betrekking hebben op de noodzaak van instemming met adoptie.

De rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen zijn uitsluitend en exclusief bevoegd in civiele zaken wanneer alle volgende voorwaarden gelijktijdig worden vervuld:

Het betreft een civiel proces met betrekking tot een van de in de vorige alinea genoemde onderwerpen.

Een van de partijen in het civiele proces is slachtoffer van seksegerelateerd geweld.

Een van de partijen in het civiele proces wordt verdacht van het begaan of uitlokken van seksegerelateerd geweld of van het verlenen van noodzakelijke medewerking daarbij.

Bij de rechtbank inzake geweldpleging tegen vrouwen is strafrechtelijke actie ondernomen vanwege een delict of overtreding ten gevolge van geweldpleging tegen vrouwen of is een beschermingsmaatregel ten behoeve van een slachtoffer van seksegerelateerd geweld genomen.

Wanneer de rechter van oordeel is dat de aan hem of haar ter beoordeling voorgelegde handelingen duidelijk geen uitdrukking van seksegerelateerd geweld vormen, kan hij de eis niet-ontvankelijk verklaren en de zaak verwijzen naar de bevoegde gerechtelijke instantie.

In alle gevallen is bemiddeling/mediation niet toegestaan.

RECHTSMIDDELEN

De provinciale rechtbanken behandelen de beroepen die volgens de wet kunnen worden ingesteld tegen uitspraken van rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen in de desbetreffende provincie.

Andere in de Organieke Wet op de rechterlijke macht genoemde rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld in de door deze Wet vastgestelde gevallen.

GESPECIALISEERDE INSTANTIES BIJ BESLUIT DOOR DE ALGEMENE RAAD VOOR DE RECHTERLIJKE MACHT

In Spanje kunnen gespecialiseerde rechtbanken, die geen schending van het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht vormen omdat ze onder de vijf rechtsgebieden vallen, niet alleen worden ingesteld bij de Organieke Wet op de rechterlijke macht ("Ley Orgánica del Poder Judicial"), zoals het geval is van handelsrechtbanken, jeugdrechtbanken of rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen, maar ook het resultaat zijn van de op grond van artikel 98 van genoemde wet door de Algemene Raad voor de rechterlijke macht ("Consejo General del Poder Judicial") doorgevoerde specialisatie, zoals het geval is van familierechtbanken ("Juzgados de Familia"), rechtbanken inzake executieverkopen ("Juzgados de Ejecución Hipotecaria") of rechtbanken voor de tenuitvoerlegging van onherroepelijke vonnissen ("Juzgados de Ejecutorias").

Andere gespecialiseerde rechtbanken

In artikel 117 van de Spaanse grondwet van 1978 wordt bepaald dat het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht de basis vormt van de organisatie en de werking van de rechtbanken.

Dit beginsel komt tot uiting in het bestaan van één enkele jurisdictie met één enkel korps van rechters en magistraten, die de gewone rechterlijke macht vormen.

De grondwet voorziet echter ook in het bestaan van een aantal speciale rechtbanken. Het betreft volledig onafhankelijke en onpartijdige instanties die volledig zijn onderworpen aan de wet.

Deze rechtbanken zijn:

HET CONSTITUTIONEEL HOF

Het Spaanse constitutioneel hof ("Tribunal Constitucional") is opgezet als een instantie die buiten de gewone rechterlijke macht is geplaatst, maar wel rechtsbevoegdheid heeft (artikel 159 van de Spaanse grondwet van 1978).

Het constitutioneel hof is de hoogste instantie die de grondwet uitlegt, is onafhankelijk, is de enige instantie in zijn stelsel en heeft rechtsbevoegdheid op het hele grondgebied van Spanje.

SAMENSTELLING

Het constitutioneel hof bestaat uit twaalf door de koning benoemde magistraten, van wie vier op voorstel van het congres van afgevaardigden met een meerderheid van drie vijfde van zijn leden, vier op voorstel van de Senaat met eenzelfde meerderheid, twee op voorstel van de regering en twee op voorstel van de Algemene Raad voor de rechterlijke macht. Zij kiezen uit hun midden een voorzitter en een vice-voorzitter.

BEVOEGDHEDEN

Het constitutioneel hof behandelt zaken op de wijze die is vastgelegd in de wet, waaronder:

Vorderingen tot en zaken van ongrondwettelijkheid van wetten, wetgevende bepalingen of rechtshandelingen met kracht van wet.

Beroepen op het recht op bescherming tegen schending van publieke rechten en vrijheden als bedoeld in artikel 53, lid 2 van de grondwet.

Grondwettelijke conflicten over de verdeling van bevoegdheden tussen de staat en de autonome gemeenschappen of tussen de autonome gemeenschappen onderling.

Conflicten tussen de grondwettelijke organen van de staat.

Zaken met betrekking tot de (on)grondwettigverklaring van internationale verdragen.

Voor meer informatie: [Het constitutioneel hof](#)

DE REKENKAMER

De Rekenkamer ("Tribunal de Cuentas") is de hoogste instantie op het gebied van de controle van de rekeningen en het financieel beheer van de staat en de publieke sector.

Onverminderd de eigen jurisdictie valt de Rekenkamer onder de wetgevende macht en moet hij rechtstreeks verantwoording afleggen aan het Parlement.

SAMENSTELLING

De Rekenkamer telt twaalf leden, de auditoren ("Consejeros de Cuentas"), van wie er zes worden benoemd door het Congres van afgevaardigden en zes door de Senaat, en die hun werkzaamheden verrichten op basis van de beginselen van onafhankelijkheid, onafzetbaarheid en incompatibiliteiten, op dezelfde wijze als deze voor rechters gelden.

FUNCTIONIES

Aan de Rekenkamer zijn twee functies toegewezen:

De controlefunctie, die extern, permanent en consumptief van aard is, bestaat erin dat de Rekenkamer moet nagaan of bij de economische en financiële activiteiten van de publieke sector de beginselen van legaliteit, efficiëntie en zuinigheid zijn gerespecteerd.

De rechtsprekende functie bestaat in niets anders dan de beoordeling van de verantwoording door personen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van publieke eigendommen, vermogens of effecten, en heeft tot doel het verkrijgen van compensatie voor misbruik of verkeerd gebruik van publieke middelen door verduistering, onjuiste, onvolledige of ongeldige rechtvaardiging of andere oorzaken of handelswijzen.

Voor meer informatie: Rekenkamer.

GEWOONTERECHTBANKEN

In artikel 125 van de grondwet worden de gewoonterechtbanken ("Tribunales Consuetudinarios") erkend als een vorm van participerende rechtspleging op basis van het gewoonterecht.

In artikel 19 van de Organieke Wet op de rechterlijke macht worden de volgende rechtbanken erkend als gewoonterechtbanken: de Waterrechtbank voor de laagvlakte van Valencia ("Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia") en de Raad van goede mannen van Murcia ("Consejo de Hombres Buenos de Murcia").

waterrechtbank voor de laagvlakte van VALENCIA

Deze rechtbank treedt op binnen de territoriale grenzen van Valencia.

De waterrechtbank bestaat uit acht democratisch door de rechthebbenden op water in de Valenciaanse irrigatiegebieden gekozen vertegenwoordigers van de landbouwers, en zijn bevoegdheden liggen op het gebied van de billijke verdeling van het water over de verschillende eigenaren van landbouwgrond, het nemen van besluiten over geschillen tussen de rechthebbenden op water en het opleggen van sancties vanwege inbreuken op de irrigatieverordeningen ("Ordenanzas de Riego").

RAAD VAN GOEDE MANNEN VAN MURCIA

De raad van goede mannen van Murcia is sinds 1849 geïnstitutionaliseerd en gereguleerd als hoogste gerechtelijke instantie van de irrigatiegebieden van Murcia. De raad bestaat uit een voorzitter, een secretaris en vijf leden.

De raad van goede mannen van Murcia houdt elke donderdag een openbare zitting in de plenaire vergaderzaal van de gemeente en vonnist op de dag van de zitting zelf of uiterlijk tijdens de volgende zitting. De besluiten zijn volledig en worden aangenomen bij meerderheid van de stemmen, waarbij de stem van de voorzitter beslissend is wanneer de stemmen staken. De sancties die de raad van goede mannen van Murcia oplegt, zijn zuiver financieel van aard. De besluiten van deze rechtbank zijn definitief, onherroepelijk en uitvoerbaar.

Voor meer informatie: [Raad van goede mannen](#).

Links

[ALGEMENE RAAD VOOR DE RECHTERLIJKE MACHT](#)

[CONSTITUTIONEEL HOF VAN SPANJE](#)

[REKENKAMER VAN SPANJE](#)

[GEWOONTERECHTBANKEN IN SPANJE](#)

Laatste update: 12/03/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.